

V Bruseli 20. 10. 2014
COM(2014) 639 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Vykonávanie európskeho nástroja mikrofinancovania Progress – 2013

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	VYKONÁVANIE PROSTREDNÍCTVOM POSKYTOVATEĽOV MIKROÚVEROV	3
2.1.	Uzatvorené zmluvy	4
2.2.	Financované opatrenia	5
2.3.	Financované a zamietnuté žiadosti.....	9
3.	VYKONÁVANIE NA ÚROVNI PRIJÍMATEĽOV MIKROÚVEROV	9
3.1.	Objemy mikroúverov a počet konečných prijímateľov	9
3.2.	Sociálny vplyv nástroja mikrofinancovania Progress a jeho vplyv na zamestnanosť .	9
3.2.1.	Dosah na znevýhodnené skupiny	10
3.2.2.	Malé sumy s veľkým účinkom.....	11
3.3.	Rozloženie podporovaných podnikateľov a mikropodnikov podľa odvetvia a regiónu	11
4.	KOMPLEMENTARITA A KOORDINÁCIA S INÝMI NÁSTROJMI EURÓPSKEJ ÚNIE	13
5.	ZÁVERY A VÝHLAD DO BUDÚCNOSTI	13

1. ÚVOD

V roku 2013 sme vstúpili do druhej polovice investičného obdobia európskeho nástroja mikrofinancovania Progress v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania („nástroj mikrofinancovania Progress“). Nástroj mikrofinancovania Progress, ktorý Európska komisia („Komisia“) iniciovala v roku 2010, bude aj naďalej ponúkať svoje produkty poskytovateľom mikroúverov s cieľom zlepšiť prístupnosť a dostupnosť mikrofinancovania v Európskej únii (EÚ) najneskôr do apríla 2016.

Nástroj mikrofinancovania Progress bol zriadený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 283/2010/EÚ („rozhodnutie“) s cieľom podporiť mikrofinancovanie prostredníctvom širokej škály nástrojov, najmä záruk a financovaných nástrojov. Okrem financovania EÚ vo výške 105 miliónov EUR má k dispozícii ďalších 100 miliónov EUR od Európskej investičnej banky¹. Nástroj mikrofinancovania Progress pozostáva z dvoch častí: z jednej sa poskytujú sprostredkovateľom mikrofinancovania záruky a z druhej sa im poskytujú financované investície, ako sú úvery a vlastný kapitál. Obe časti riadi Európsky investičný fond (EIF).

Táto správa sa zameria na činnosti a vývoj nástroja mikrofinancovania Progress v roku 2013. V tejto správe sa väčšina údajov uvádza so stavom k 30. septembru 2013, ak existujú aktuálnejšie údaje, boli použité. Väčšina udalostí uvedených v roku 2013 sa preto týka obdobia od 1. októbra 2012 do 30. septembra 2013. Tieto údaje sú doplnené informáciami zo štúdie zadanej Komisiou o nedostatkoch v oblasti mikrofinancovania a možnostiach ich riešenia prostredníctvom finančného nástroja EÚ (Study on imperfections in the area of microfinance and options how to address them through an EU financial instrument) („štúdia“)² a z prebiehajúceho priebežného hodnotenia nástroja mikrofinancovania Progress („priebežné hodnotenie“)³.

Štruktúra správy zodpovedá požiadavkám uvedeným v rozhodnutí a správa sa začína informáciami o dosahu na sprostredkovateľov a konečných prijímateľov. V správe sa ďalej skúma sociálny vplyv nástroja mikrofinancovania Progress a jeho komplementárnosť s ostatnými nástrojmi EÚ. Na konci správy je uvedený výhľad do budúcnosti vrátane názorov na následný finančný nástroj v rámci programu v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI)⁴, ktorý sa začne vykonávať v druhom polroku 2014.

2. VYKONÁVANIE PROSTREDNÍCTVOM POSKYTOVATEĽOV MIKROÚVEROV

Pri dosahovaní cieľa nástroja mikrofinancovania Progress, ktorým je vyplatiť 500 miliónov EUR⁵ prostredníctvom 46 000 mikroúverov pre konečných prijímateľov, zohrávajú zásadnú úlohu poskytovatelia mikroúverov (t. j. verejné a súkromné subjekty

¹ Podrobnejšie informácie o financovaní, produktoch a riadení nástroja mikrofinancovania Progress nájdete vo výročnej správe za rok 2010: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52011DC0195>.

² Štúdia, ktorú pripravila konzultačná spoločnosť Evers & Jung: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=12485&langId=en>.

³ Priebežné hodnotenie, ktoré pripravuje konzultačná spoločnosť Ramboll Management Consulting (prebieha).

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:SK:PDF>.

⁵ Vrátane spoluinvestovania zo súkromného sektora a spätných tokov; pozri tiež oddiel 2.2 ďalej v texte.

vrátane bánk i nebankových subjektov). Počet poskytovateľov mikroúverov sa zvýšil z 26 v roku 2012 na 40 poskytovateľov⁶ v roku 2013 v rámci 54 operácií a dôležitým míľnikom na ceste k dosiahnutiu tohto cieľa je zvýšenie geografického pokrytia.

2.1. Uzatvorené zmluvy

Typy sprostredkovateľov

Ako sa podrobnejšie uvádza ďalej, rozdelenie poskytovateľov mikroúverov je vyvážené s 18 nebankovými subjektmi a 20 bankami. Okrem toho existujú dve verejné inštitúcie. Poskytovatelia, ktorí podpísali zmluvy od výročnej správy za rok 2012, sú zvýraznení tučným písmom:

18 nebankových subjektov: Microstart, Crédal (BE), Jobs MFI, Mikrofond (BG), **Vækstfonden** (DK), Microfinance Ireland (IE), Créa-Sol, Adie, **Initiative France** (FR), SEFEA⁷ (IT), Qredits (NL), Inicjatywa Mikro (PL), FAER, Patria Credit (RO), **SKB Leasing** (SI), **Fair Finance**, **Ezbob**, **GLE** (UK).

20 bánk: Societé Generale Expressbank (BG), Pancretan Cooperative Bank, **Cooperative Bank of Peloponnese** (EL), **Caja Rurales Unidas**, **Colonya Caixa Pollenca**, **Laboral Kutxa** (ES), BCC Mediocrati, BCC Emilbanca, Banca Popolare di Milano, **BCC Bellegra** (IT), Cooperative Central Bank (CY), Siauliu Bankas (LT), Erste Bank (AT), FM Bank (PL), Millenium BCP, Banco Espírito Santo (PT), Banca Transilvania (RO), Sberbank banka, **Banka Koper** (SI), **OTP banka** (SK).

2 verejné inštitúcie: ICREF⁸ (ES), **Finmolise** (IT).

Činnosť poskytovateľov mikroúverov v členských štátoch

V roku 2013 bolo podpísaných 25 nových zmlúv vrátane 15 zmlúv s poskytovateľmi mikroúverov, ktorí predtým nedostávali podporu z nástroja mikrofinancovania Progress. Päť z týchto zmlúv sa uzavrelo so sprostredkovateľmi z členských štátov, v ktorých sa predtým nevyžívala podpora z nástroja mikrofinancovania Progress: Dánsko, Slovensko a Spojené kráľovstvo (s účasťou troch sprostredkovateľov). Okrem toho sa očakáva, že sa v roku 2014 dokončia dve zmluvy v krajinách, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahuje nástroj mikrofinancovania Progress (Švédsko a Chorvátsko), čím celkové pokrytie dosiahne 20 členských štátov.

⁶ Aktuálny zoznam sprostredkovateľov nájdete na tejto adrese:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=en>.

⁷ Zastrešujúca organizácia viacerých poskytovateľov mikroúverov.

⁸ Zastrešujúca organizácia viacerých poskytovateľov mikroúverov.

2.2. *Financované opatrenia*

Záruky

Program na poskytnutie záruk bol v roku 2013 veľmi úspešný a naďalej vzbudzuje veľký záujem. Počet sprostredkovateľov podporených prostredníctvom záruky sa zvýšil z 12 v roku 2012 na 27 na konci roku 2013. Keďže sa v súčasnosti pripravuje viacero záručných zmlúv, je pravdepodobné, že celkový rozpočet na záruky vo výške 23,8 milióna EUR (mínus poplatky vyberané EIF), ktorý poskytla EÚ, bude do konca roka 2014 plne využitý.

Financované nástroje

K dispozícii je celý rad rôznych financovaných nástrojov⁹, ale v roku 2013 boli použité iba úvery v prvom rade. Spolu bolo existujúcim alebo novým sprostredkovateľom poskytnutých deväť úverov v prvom rade. Tento druh nástroja je medzi sprostredkovateľmi zďaleka najpopulárnejší, keďže je menej zložitý ako ostatné nástroje. Vzhľadom na investičné obdobie potrebné pri kapitálových investíciách prestal EIF od apríla 2014 tento konkrétny financovaný nástroj ponúkať. Osobitným cieľom nového programu EaSI (pozri oddiel 5) však je posilňovať inštitucionálne kapacity poskytovateľov mikroúverov. Pri dosahovaní tohto cieľa budú zohrávať dôležitú úlohu kapitálové investície v rámci tohto programu.

Prehľad operácií nástroja mikrofinancovania Progress k 31. decembru 2013

Z ďalej uvedenej tabuľky vyplýva, že niektorí sprostredkovatelia dostávajú záruku aj úver. Je však potrebné poznamenať, že tieto dva nástroje sa vždy vzťahujú na rôzne portfóliá, t. j. záruky v rámci nástroja mikrofinancovania Progress nemožno použiť na krytie mikroúverov financovaných prostredníctvom úveru z nástroja mikrofinancovania Progress. Táto tabuľka taktiež znázorňuje, že niektorým sprostredkovateľom sa podarilo získať rovnaký druh podpory viackrát. Dôvodom môže byť skutočnosť, že sa im podarilo vyplatiť dostatočný počet mikroúverov, aby mohli požiadať o novú podporu (napr. Microstart), alebo že sa rovnaký nástroj použil na poskytovanie mikroúverov klientom s rôznymi charakteristikami,

⁹ Podrobnejšie informácie o produktoch nástroja mikrofinancovania Progress nájdete vo výročnej správe za rok 2010.

a preto sa ten istý nástroj vzťahuje na rôzne portfóliá (napr. druhá a tretia záruka pre FM Bank). Úverové prísluby pre FAER a Inicjatywa Mikro sa zvýšili v dôsledku úspešného vykonávania nástroja mikrofinancovania Progress. Nebankový subjekt Adie takisto dostal veľký úver, a to navyše k záručnej zmluve, ktorú podpísal na konci roka 2012.

Tabuľka 1: Operácie nástroja mikrofinancovania Progress k 31. decembru 2013
(nové operácie sú uvedené tučným písmom)

Členský štát	Sprostredkovateľ	Nástroj	Podpora pre sprostredkovateľa (v EUR)
BE	Microstart	záruka	100 000
		záruka	200 000
BE	Crédal Société Coopérative	záruka	300 000
BG	JOBS MFI	úver v prvom rade	6 000 000
		záruka	200 000
BG	Mikrofond	úver v prvom rade	3 000 000
BG	Société Generale Expressbank	úver v prvom rade	8 500 000
DK	Vækstfonden	záruka	200 000
IE	Microfinance Ireland	záruka	1 400 000
	(prvá fáza)	záruka	100 000
EL	Pancretan Cooperative Bank	záruka	900 000
EL	Cooperative Bank of Peloponnese	úver v prvom rade	4 000 000
ES	ICREF	úver v prvom rade	4 000 000
ES	Caja Rurales Unidas	úver v prvom rade	8 000 000
ES	Colonya Caixa Pollenca	záruka	300 000
ES	Laboral Kutxa	záruka	800 000
FR	Créa-Sol	úver v prvom rade	1 000 000

		úver v prvom rade	1 000 000
FR	Adie	záruka	2 300 000
		úver v prvom rade	5 000 000
FR	Initiative France	záruka	500 000
IT	SEFEA	úver v prvom rade	2 000 000
IT	BCC Mediocrati	úver v prvom rade	3 000 000
IT	BCC Emilbanca	úver v prvom rade	2 000 000
IT	Banca Popolare di Milano	úver s rozdeleným rizikom	4 000 000
IT	BCC Bellegra	úver v prvom rade	1 300 000
IT	Finmolise	úver v prvom rade	1 000 000
CY	Cooperative Central Bank	úver v prvom rade	4 000 000
LT	Siauliu Bankas	úver v prvom rade	5 000 000
NL	Qredits	záruka	1 300 000
		záruka	1 700 000
AT	Erste Bank	záruka	500 000
PL	Inicjatywa Mikro	úver v prvom rade	3 900 000
		úver v prvom rade	3 200 000
PL	FM Bank	záruka	800 000
		záruka	1 300 000
		záruka	900 000
PT	Millenium bcp	záruka	300 000
		záruka	500 000
PT	Banco Espírito Santo	úver v prvom rade	8 800 000
RO	FAER	úver v prvom rade	1 000 000
		úver v prvom rade	1 000 000

RO	Patria Credit	záruka	1 000 000
		úver v prvom rade	8 000 000
RO	Banca Transilvania	úver v prvom rade	7 500 000
		záruka	1 700 000
SI	Sberbank banka	podriadený úver	8 800 000
SI	Banka Koper	záruka	600 000
SI	SKB Leasing	úver v prvom rade	9 000 000
SK	OTP banka	záruka	1 300 000
UK	Fair Finance	záruka	200 000
UK	EZBOB	záruka	400 000
UK	GLE	záruka	900 000
18 členských štátov	40 poskytovateľov mikroúverov	54 zmlúv	134 700 000*

* V prípade úverových zmlúv je zahrnutý príspevok EIB.

Finančné objemy

Celkové záväzky voči poskytovateľom mikroúverov predstavujú 134,7 milióna EUR (vrátane záruk s maximálnou výškou 20,7 milióna EUR) a celková suma vyplatená v rámci financovaných nástrojov predstavuje 60,17 milióna EUR. Dôvodom je skutočnosť, že k vyplácaniu nedochádza bezprostredne po podpísaní zmluvy, a môže byť rozdelené na viacero splátok podmienených plnením zmluvných podmienok. Nebankové subjekty obvykle požadovali výplatu rýchlejšie ako banky.

Pokiaľ ide o záruky, situácia je odlišná, čo je čiastočne spôsobené povahou tohto produktu. Záruky nie sú vyplácané ako financované investície. Môžu byť uplatnené v prípade zlyhania a kryjú len časť portfólia poskytovateľa mikroúverov. Z podobných dôvodov ako minulý rok¹⁰ je čistá suma uplatnených záruk relatívne nízka, 1,34 milióna EUR, pričom takmer 90 % tejto sumy uplatnili FM Bank a Qredits. Očakáva sa, že čistá suma uplatnených záruk v priebehu času výrazne vzrastie. Do konca marca 2014 sa tento objem zvýšil na 2,11 milióna EUR.

¹⁰ Pozri výročnú správu za rok 2012: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10430&langId=en>.

Dosiahnutý pákový efekt

Prostredníctvom pákového efektu sa vysvetľuje, ako možno so vstupným financovaním EÚ vo výške 100 miliónov EUR¹¹ dosiahnuť cieľ, ktorým je poskytnúť mikroúvery vo výške 500 miliónov EUR. Vďaka spoluinvestovaniu EIB sa dosiahol pákový efekt v hodnote približne 2, ktorý sa ďalej násobí pákovým efektom na úrovni poskytovateľov mikroúverov. Najvyšší pákový efekt sa dosahuje prostredníctvom záruk. Ďalším najčastejšie používaným nástrojom je úver v prvom rade. Pri tomto konkrétnom type financovania je ťažké dosiahnuť pákový efekt pôvodného financovania, keďže sprostredkovateľ niekedy jednoducho len ďalej požičia sumu, ktorú získal z nástroja mikrofinancovania Progress. Dokonca aj v prípade úveru v prvom rade sa však požadoval od niektorých sprostredkovateľov pákový efekt v hodnote 1,5 alebo 2 a výnimočne bol pákový efekt stanovený na hodnotu 5. Podľa najnovších prognóz EIF sa dosiahne v rámci nástroja mikrofinancovania Progress cieľový pákový efekt v hodnote 5 napriek tomu, že medzi financovanými nástrojmi prevažujú úvery v prvom rade. Dôvodom je predovšetkým pákový efekt dohôd o poskytnutí záruky, ktorý boli vyšší, ako sa predvídalo.

2.3. *Financované a zamietnuté žiadosti*

Viacerým žiadateľom sa nepodarilo dokončiť postup na podanie žiadosti a získať súhlas Komisie (s poskytnutím záruk) v rámci nástroja mikrofinancovania Progress. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch je však nepravdepodobné formálne zamietnutie žiadosti na úrovni správnej rady EIF, ktorej sa predkladajú len dôkladne preverené žiadosti. V rámci priebežného hodnotenia sa bude podrobnejšie analyzovať, prečo niektoré žiadosti neboli dokončené.

3. VYKONÁVANIE NA ÚROVNI PRIJÍMATEĽOV MIKROÚVEROV

Najnovšie prognózy naznačujú, že do 31. marca 2014 získalo viac ako 20 000 konečných prijímateľov mikroúvery v celkovej výške 182 miliónov EUR. To predstavuje výrazný nárast, stále však existuje významná medzera na trhu, ktorú treba zaplniť. V štúdií sa odhaduje, že v Európe existuje na úrovni konečných prijímateľov celkový neuspokojený dopyt vo výške 2,7 miliardy EUR.

3.1. *Objemy mikroúverov a počet konečných prijímateľov*

K dátumu oznámenia údajov bolo zaznamenaných 12 690 konečných prijímateľov, pričom niektorí z nich čerpali viac ako jeden mikroúver. Presnejšie 5 942 klientov využilo 6 236 mikroúverov v hodnote 51,6 milióna EUR, ktoré im poskytli poskytovatelia mikroúverov vďaka financovaným nástrojom. Záruky umožnili sprostredkovateľom ponúknuť 6 748 prijímateľom 7 016 mikroúverov v celkovej výške 69,3 milióna EUR.

Nie každý podnikateľ, ktorý má o mikroúver záujem, je však pri podávaní svojej žiadosti o mikroúver úspešný. Pomocou proxy miery zamietnutia sa odhaduje, že bolo zamietnutých takmer 2 000 žiadostí o úvery podporené financovanými nástrojmi.

3.2. *Sociálny vplyv nástroja mikrofinancovania Progress a jeho vplyv na zamestnanosť*

Z cieľov nástroja mikrofinancovania Progress stanovených v rozhodnutí je jasné, že kľúčový význam bude mať dosah na znevýhodnené skupiny.

¹¹ Celkovo bolo na nástroj mikrofinancovania Progress pridelených 104,2 milióna EUR vrátane 3 miliónov EUR z prípravnej akcie Európskeho parlamentu, ktoré boli vyčlenené v roku 2010.

3.2.1. Dosah na znevýhodnené skupiny

Údaje o sociálnom vplyve nástroja mikrofinancovania Progress sa zbierajú na úrovni prijímateľov mikroúverov a každoročne sa predkladajú Komisii. Podľa priebežného hodnotenia potreba oznamovať tieto hodnoty nespôsobuje poskytovateľom mikroúverov významnú záťaž. Môže však byť problematickejšia pre tých, ktorých systémy sú stále vo veľkej miere závislé od papierových dokladov. Plnenie požiadavky na oznamovanie údajov o sociálnych vplyvoch by preto mohlo mať pozitívny vplyv na celkovú administratívu poskytovateľov mikroúverov. Ďalej uvedené údaje však nezohľadňujú všetkých konečných prijímateľov, keďže tieto údaje nie sú dostupné o všetkých z nich.

Vytváranie pracovných miest prostredníctvom samostatnej zárobkovej činnosti a začínajúcich podnikov

Podnikanie sa často vníma ako vhodná alternatíva k zarábaniu mzdy a môže byť účinným nástrojom na boj proti nezamestnanosti. Ťažkosti v prístupe k financovaniu predstavujú pre budúcich podnikateľov jednu z hlavných prekážok a to bola jedna z hlavných myšlienok, ktoré viedli k vytvoreniu nástroja mikrofinancovania Progress. V správach o sociálnych vplyvoch z roku 2013 sa potvrdzuje, že s dostatkom finančných prostriedkov môže podnikanie prosperovať a že môže pomôcť znevýhodneným skupinám vymaniť sa z nezamestnanosti. 60 % jednotlivcov, o ktorých boli k dispozícii údaje, bolo v čase podania žiadosti o mikroúver buď nezamestnaných alebo neaktívnych, čo je výrazne viac ako 32 % oznámených v roku 2012. Keďže prijímatelia mikroúverov, ktorí využívajú nástroj mikrofinancovania Progress, často nemajú prístup k iným formám financovania, je pravdepodobné, že by bez mikroúveru financovaného z nástroja mikrofinancovania Progress zostali nezamestnaní. Okolo 38 % zaevidovaných prijímateľov bolo zamestnaných, takmer 2 % neodpovedali a zvyšok študoval.

Podnikateľky

Vyššie 36 % zaevidovaných podnikateľov sú ženy, čo je o niečo menej ako 39 % uvedených minulý rok. Traja z 19 poskytovateľov, ktorí poskytli údaje do dátumu oznamovania údajov, oznámilo v tomto roku vyšší podiel úverov určeným ženám ako mužom. Týmito poskytovateľmi sú dve portugalské banky, Millenium bcp (50,03 %) a Banco Espírito Santo (58 %), ako aj litovská Siaulių Bankas (67 %). Deväť ďalších poskytovateľov tiež poukazuje na dobrý dosah na ženské klientky, ktoré predstavujú približne 40 % ich portfólia.

Podnikanie mládeže a seniorov

Hoci väčšina prijímateľov úverov je v hlavnej vekovej skupine 25 – 54 rokov (84,4 %), zo zozbieraných údajov vyplýva, že nástroj mikrofinancovania Progress naďalej spolupracuje s významnou skupinou konečných prijímateľov mladších ako 25 rokov, pričom do tejto vekovej skupiny patrí 5,9 % prijímateľov (oproti 5,2 % minulý rok). Priebežné hodnotenie bude obsahovať presnejšie členenie podľa veku.

Podpora menších

Informácie o podpore menších sú aj naďalej obmedzené, a to buď pre právne obmedzenia alebo vzhľadom na citlivosť tejto otázky. Očakáva sa, že viac informácií bude zozbieraných v rámci priebežného hodnotenia, pri ktorom sa okrem dotazníkov využijú aj individuálne rozhovory. Vieme však, že niektorí sprostredkovatelia majú významný dosah na rómske komunity, napr. Adie vo Francúzsku a Mikrofond v Bulharsku.

Vzdelanie

Prijímatelia, ktorí využívajú mikroúvery, majú rozmanité vzdelanie a sú medzi nimi osoby bez formálneho vzdelania až po vysokoškolsky vzdelaných podnikateľov. Najväčší objem práce na zabezpečenie dosahu na osoby so základným alebo žiadnym formálnym vzdelaním vykonali dvaja francúzski poskytovatelia. BCC Mediocrati a Millenium bcp však majú najvyšší podiel prijímateľov s post-sekundárnym alebo univerzitným vzdelaním. Najväčšia skupina podnikateľov, 42,89 % podľa dostupných údajov, má ukončené stredoškolské vzdelanie.

Udržateľný vplyv

Nižší počet oznámených uplatnených záruk naznačuje, že konečným prijímateľom sa lepšie darilo splácať svoje mikroúvery. To naznačuje, že buď pokračujú vo svojej obchodnej činnosti alebo sa začali venovať činnosti, pri ktorej zarábajú mzdu. Prieskum uskutočnený medzi prijímateľmi mikroúverov ako súčasť priebežného hodnotenia poskytne ďalšie informácie o súčasnej situácii konečných prijímateľov.

3.2.2. Malé sumy s veľkým účinkom

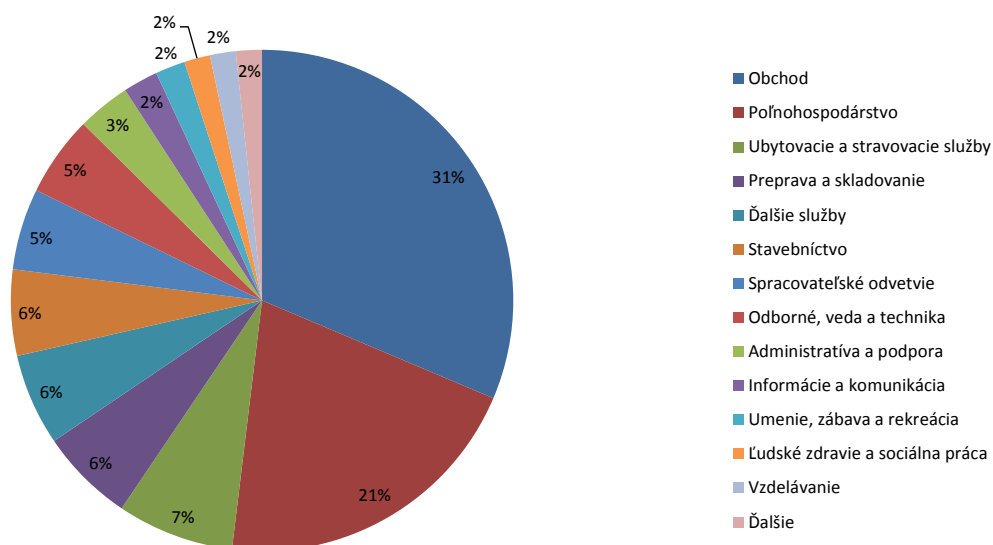
Mikroúvery sú podľa definície obmedzené na 25 000 EUR. Pri priebežnom hodnotení sa zistilo, že jeden sprostredkovateľ považuje tento limit za príliš nízky. Napriek tomu sa tento limit podľa skúsenosti z predchádzajúcich rokov len zriedka dosiahne.

30 % mikroúverov krytých zárukami je nižších ako 5 000 EUR and 40 % sa pohybuje v rozmedzí od 5 000 do 10 000 EUR. Je ťažké určiť jednoznačný vzorec ich veľkosti. Napríklad nebankový subjekt MFI zo západnej Európy môže poskytovať niektoré najnižšie mikroúvery (napr. Microstart), ako aj tie najvyššie (napr. Qredits). Situácia je veľmi podobná v prípade mikroúverov poskytovaných prostredníctvom financovaných nástrojov. 70 % týchto mikroúverov je nižších ako 10 000 EUR, pričom 51,3 % je nižších ako 5 000 EUR.

3.3. Rozloženie podporovaných podnikateľov a mikropodnikov podľa odvetvia a regiónu

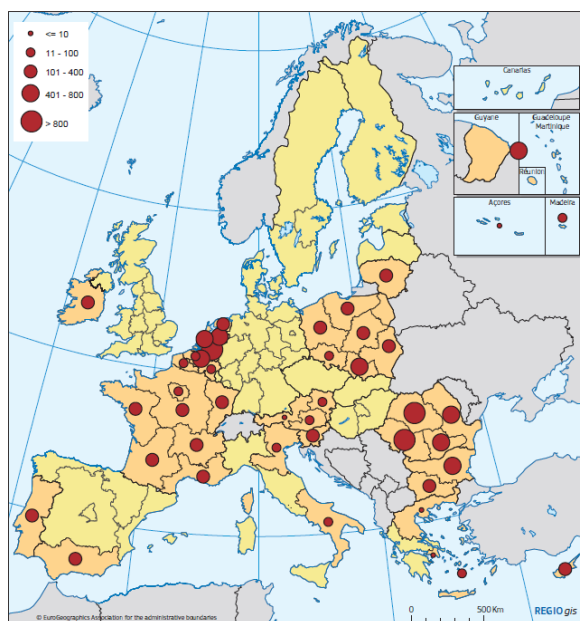
Rozloženie financovaných mikropodnikov podľa odvetvia

Rozloženie podľa odvetvia sa v porovnaní s rokom 2012 príliš nemení, pričom viac ako polovica konečných prijímateľov pochádza z odvetvia obchodu (ktoré zaznamenalo oproti minulému roku nárast o 3 %) a poľnohospodárstva (ktoré zaznamenalo pokles o 7 %).

Rozloženie financovaných mikropodnikov podľa regiónu

Nasledujúca mapa znázorňuje počet prijímateľov podľa regiónov NUTS 1 k 30. septembru 2013 a potvrdzuje dobré geografické pokrytie nástrojom mikrofinancovania Progress. Niektoré krajiny, ktorých poskytovatelia mikroúverov podpísali zmluvu v rámci nástroja mikrofinancovania Progress, nemusia mať ešte žiadnych prijímateľov, keďže od podpisu zmluvy do skutočného poskytnutia mikroúverov prostredníctvom sprostredkovateľa zvyčajne uplynie nejaký čas.

4. KOMPLEMENTARITA A KOORDINÁCIA S INÝMI NÁSTROJMI EURÓPSKEJ ÚNIE

Aby bolo možné zabezpečiť lepší dosah na konečných prijímateľov a ďalej rozvíjať trh mikrofinancovania v EÚ, cieľom nástroja mikrofinancovania Progress je vytvoriť pridanú hodnotu zabezpečením efektívnej koordinácie a inteligentnej komplementarity s inými nástrojmi EÚ.

Od všetkých poskytovateľov mikroúverov sa požaduje, aby pracovali so subjektmi poskytujúcimi odbornú prípravu a služby mentorstva, najmä tými, ktoré sú podporované prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu (ESF). Podľa predbežných výsledkov priebežného hodnotenia tak urobilo približne 50 % poskytovateľov mikroúverov. Komisia si uvedomuje význam služieb rozvoja podnikania pre samostatne zárobkovo činné osoby a mikropodniky, najmä tie, ktoré pochádzajú zo znevýhodnených skupín. Preto aj naďalej vyžaduje, aby EIF presadzoval túto kľúčovú požiadavku.

Nástroj mikrofinancovania Progress nie je sám osebe schopný v plnej miere odstrániť medzeru na trhu, ktorá bola zistená v štúdiu. Komisia podporuje členské štáty, aby aktívnejšie ponúkali vnútroštátne schémy finančných nástrojov mikrofinancovania, najmä pomocou svojich zdrojov z ESF. Túto medzeru pomôže preklenúť nový program EaSI. Program má tri osi: Progress, EURES a Mikrofinancovanie a sociálne podnikanie. V rámci tretej osi bude na mikrofinancovanie pridelený rozpočet vo výške aspoň 86 miliónov EUR, pričom sa nadviaže na činnosti nástroja mikrofinancovania Progress a pridajú sa nové, ako sú činnosti týkajúce sa budovania kapacít. Okrem tohto rozpočtu sa na ďalšiu podporu v rámci tretej osi EaSI použijú splátky z nástroja mikrofinancovania Progress. Tieto splátky sa očakávajú od roku 2018, a to z tej časti celkového rozpočtu na financované nástroje, ktorá bola pridelená Komisii.

Od svojho začiatku v roku 2008 do konca roka 2013 zohrávala dôležitú úlohu pri rozvoji trhu technická pomoc Komisie pre poskytovateľov mikroúverov, spoločná akcia na podporu mikrofinančných inštitúcií v Európe (JASMINE). Vzhľadom na pozitívny vplyv iniciatívy na toto odvetvie a jej komplementaritu s nástrojom mikrofinancovania Progress a v súlade s požiadavkami zainteresovaných strán na ďalšiu integráciu činností Komisie v oblasti mikrofinancovania bude Komisia v budúcnosti financovať tento druh činnosti v rámci osi Progress programu EaSI. Komisia má v úmysle rozšíriť svoje činnosti a prispôbiť ich s cieľom riešiť existujúce medzery na trhu (napr. právne poradenstvo, odborná príprava „na mieru“).

5. ZÁVERY A VÝHĽAD DO BUDÚCNOSTI

V roku 2013 sa potvrdilo očakávanie, že po úvodnom pomalom využívaní nástroja sa bude poskytovanie mikroúverov pre konečných prijímateľov stále zvyšovať. V štúdiu sa potvrdila potreba rozšíriť geografické pokrytie mikroúverov a ukázal sa významný neuspokojený dopyt po mikroúveroch v celej EÚ. Táto otázka sa vyriešila rozšírením činností v rámci nástroja mikrofinancovania Progress v roku 2013 na tri nové členské štáty (Dánsko, Slovensko a Spojené kráľovstvo) a v roku 2014 pribudnú ďalšie dva (Švédsko a Chorvátsko).

Záruky sa ukázali ako mimoriadne úspešný nástroj na podporu mikrofinancovania a ich rozpočet by sa mal podľa predpokladu plne vyčerpať do konca roka 2014. Pri vydávaní nových finančných nástrojov v rámci EaSI 2014 – 2020 bude prioritou poskytovanie záruk pre sprostredkovateľov mikrofinancovania.

Oznámené údaje o sociálnych vplyvoch potvrdzujú, že nástroj mikrofinancovania Progress rozšíril svoju činnosť a jej dosah na znevýhodnené skupiny a že mal silný vplyv na vytváranie pracovných miest tým, že uľahčil nezamestnaným a ekonomicky neaktívnym ľuďom prístup k financovaniu.

V roku 2014 sa začne činnosť v rámci tretej osi EaSI. Poznatky získané z nástroja mikrofinancovania Progress sa premietli do návrhu finančných nástrojov v tejto osi programu a do rozhodnutia venovať zvýšenú pozornosť budovaniu kapacít poskytovateľov mikroúverov. V rámci prvej osi EaSI bude takisto poskytovaná väčšia technická podpora.

Nástroj mikrofinancovania Progress bude podľa plánu naďalej ponúkať svoje produkty do roku 2016 v záujme pokračujúceho odstraňovania finančnej medzery na trhu mikrofinancovania EÚ. Po skončení nástroja mikrofinancovania Progress sa použije zostatok splatný Európskej únii na podporu mikrofinancovania a sociálneho podnikania v rámci EaSI.